

Tavalliset pikku pihajuhlat

”Moriartyn kirjat
ovat viisaita, rehellisiä
ja upean tarkka-
näköisiä.”
– JOJO MOYES

LIANE MORIARTY

WSOY

LIANE MORIARTY

Tavalliset pikku pihajuhlat

Suomentanut Helene Bützow

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

TRULY MADLY GUILTY

COPYRIGHT © LIANE MORIARTY, 2016

SUOMENKIELINEN LAITOS © HELENE BÜTZOW JA WSOY 2017

ISBN 978-951-0-42171-0

PAINETTU EU:SSA

Jacile

Musiikki on nuottien välistä hiljaisuutta.

CLAUDE DEBUSSY

1

»Tämä tarina alkaa pihajuhlista», Clementine sanoi. Mikrofonin voimisti ja silotti hänen äänensä, teki sen arvovaltaisemmaksi, aivan kuin sitä olisi jotenkin käsitelty. »Tavallisten naapurusten pihajuhlista tavallisella pihalla.»

Tuskin niitä voi ihan tavallisiksi sanoa, Erika ajatteli. Hän pani jalat ristiin, kiersi jalkaterän nilkan taakse ja niiskaisi. Eikä kukaan taatusti sanoisi Vidin takapihaa tavalliseksi.

Erika istui takarivin keskellä kauniisti remontoidun sivukirjaston kokoustilassa esikaupungissa, jonne oli keskustasta kolmen vartin – huomatkkaa – eikä suinkaan puolen tunnin ajomatka, niin kuin taksifirmassa väitettiin, vaikka niiden jos keiden luulisi olevan välimatkoista perillä.

Paikalla oli parikymmentä ihmistä, mutta taittolehtiä oli kaksi kertaa niin paljon. Useimmat kuulijat olivat iäkästä väkeä, ja kaikilla oli eloisa, odottava ilme. He olivat fiksuja, valveutuneita ikäihmisiä, jotka olivat tulleet tänä sateisena (taas, eikö veden tulo koskaan lakkaisi?) aamuna Puhutaan yhdessä -yhteisötapaamiseen saamaan uutta ja kiehtovaa informaatiota. He halusivat päästä sanomaan lapsilleen ja lapsenlapsilleen: »Kävin tänään kuuntelemassa oikein kiinnostavaa naispuhujaa.»

Erika oli ennen tuloaan katsonut kirjaston nettisivuilta, mitä Clementinen puheesta kerrottiin. Teksti oli lyhyt eikä erityisen informatiivinen: *Sydneyläinen äiti ja tunnettu sel- listi Clementine Hart kertoo tarinansa: Eräänä tavallisena päivänä.*

Oliko Clementine 'tunnettu sellisti'? Hiukan liioiteltua.

Tapahtuman pääsymaksu oli viisi dollaria, ja siihen sisältyi kaksi puhetta, herkullinen aamuteetarjoilu ja arpalippu. Clementinen jälkeen joku kertoisi kaupunginvaltuuston kiistanalaisista suunnitelmista paikallisen uimalan korjaamiseksi. Erika kuuli hiljaista kalinaa, kun kuppeja ja lautasia pantiin esille teetarjoilua varten. Ohut arpalippu oli hänen sylissään. Hän ei viitsinyt panna sitä laukkuun ja ruveta kaivelemaan esiin sitten, kun voittaja arvottaisiin. Sininen, E 24. Ei näyttänyt voittoarvalta.

Erikan edessä istuvan naisen harmaa, kiharainen pää oli myötätuntoisesti ja osallistuvasti kallellaan, aivan kuin hän olisi ollut valmis yhtymään kaikkeen, mitä Clementine sanoi. Naisen paidan niskasta pisti esiin valmistajan tuotelappu. Koko 12. Erika työnsi lipukkeen paidan sisään.

Nainen käänsi päätään.

»Tuotelappu», Erika kuiskasi.

Nainen hymyili kiitokseksi, ja Erika näki, kuinka hänen niskansa punehtui hennosti. Naisen vieressä istui häntä nuorempi, nelissäkymmenissä oleva mies, ehkä hänen poikansa, jonka ruskettuneeseen niskaan oli tatuoitu samanlainen viivakoodi kuin marketin tavaroissa. Oliko sen tarkoitus olla hauskaa? Vai ironista? Symbolista? Erikan teki mieli sanoa, että se oli vain typerää.

»Oli aivan tavallinen sunnuntai-iltapäivä», sanoi Clementine.

Sana 'tavallinen' vilahteli puheessa tuon tuostakin. Vaikuttivat siltä, että Clementine oli päättänyt olla 'helposti samastuttava' tavallisen esikaupungin tavallisten ihmisten edessä. Erika kuvitteli, kuinka Clementine istui ruokailuhuoneessa pienen pöydän tai ehkä Samin alkuperäiskuntoisen antiikkikirjoituspöydän ääressä heidän shabby chic -tyylisessä hiekkakivirivitalossaan, josta oli pilkahdus merinäköalaa, ja kirjoitti yhteisöllismielistä puhettaan. Clementine pureskeli

kynänpäätä ja veti runsaat, tummat hiuksensa toiselle olkapäälle hyväilläkseen niitä omalla aistillisella ja hiukan itse-tietoisella tavallaan, kuin mikäkin Tähtikappi, ja ajatteli mielessään: Tavallinen.

Ihan totta, Clementine, kuinka aiot saada tavalliset ihmiset ymmärtämään?

»Oli alkutalvi. Kylmä, synkkä päivä», sanoi Clementine.

Mitä hit...? Erika liikahti tuolillaan. Päivä oli ollut kaunis. Upea. Juuri sitä sanaa Vid oli käyttänyt.

Tai ehkä hän oli sanonut 'mahtava'. Joka tapauksessa jokin sentapaista.

»Ilma oli jo kirpeä», Clementine sanoi värähtäen teatraalisesti ja täysin tarpeettomasti, sillä huoneessa oli niin lämmin, että mies viistosti Erikan edessä näytti torkahtaneen. Hän oli ojentanut jalat eteensä ja ristinyt kädet mukavasti vatsan päälle. Pää retkotti taaksepäin, kuin hän olisi torkkunut näkymättömällä tyynyllä. Ehkä hän oli kuollut.

Grillijuhlapäivä oli saattanut olla viileä, mutta ei missään tapauksessa synkkä. Erika tiesi, että silminnäkijöiden kertomukset olivat tunnetusti epäluotettavia, koska ihmiset luulivat painavansa päässään olevan tallentimen takaisin-kelausnappia, vaikka todellisuudessa he vain koostivat muistot palasista. He 'kehittivät omia tarinoitaan'. Joten kun Clementine muisteli grillijuhlia, hän muisti kylmän synkän päivän. Mutta Clementine oli väärässä. Erika muisti (hän *muisti*; ei missään tapauksessa koostanut), kuinka Vid oli saman päivän aamuna kumartunut katsomaan hänen autonikkunastaan sisään. »Eikö olekin upea päivä!» Vid oli sanonut.

Erika tiesi vuoenvarmasti, että Vid oli sanonut juuri niin.

Tai ehkä hän oli sanonut 'suurenmoinen'.

Joka tapauksessa sana oli ollut myönteinen. Siitä Erika oli täysin varma.

(Jospa Erika olisikin sanonut siihen: »Niin on, Vid, todella upea/mahtava päivä», ja painanut kaasua.)

»Muistan, että puin pienet tyttöni hyvin lämpimästi», sanoi Clementine.

Todennäköisesti Sam oli pukeutunut tytöt, Erika ajatteli.

Clementine karautti kurkkuaan ja tarttui kaksin käsin puhujapöntön reunoihin. Mikrofoni oli liian korkealla, ja näytti siltä, että hän joutui seisomaan varpaillaan päästäkseen tarpeeksi lähelle. Kaulan kurottaminen korosti kasvojen uutta laihuutta.

Erika mietti, voisiko hivuttautua vaivihkaa säätämään mikrofonia. Siihen menisi vain hetki. Hän kuvitteli, kuinka Clementine soisi hänelle kiitollisen hymyn. »Luojan kiitos että teit sen», hän sanoisi myöhemmin kahvilla. »Pelastit päiväni.»

Paitsi että Clementine ei ollut halunnut Erikan tulevan tänään paikalle. Erika oli huomannut kauhistuneen ilmeen, joka oli käväissyt Clementinen kasvoilla, kun hän oli ehdottanut että tulisi kuuntelemaan esitystä, vaikka Clementine oli toennut nopeasti ja sanonut, että se olisi hienoa, ihanaa, tosi mahtavaa ja he voisivat mennä tilaisuuden jälkeen kahville.

»Kutsu tuli viime tipassa», Clementine sanoi. »Emme tunneneet isäntäväkeä kovin hyvin. He olivat ystäviemme ystäviä.» Clementine katsoi alas kuin olisi hukannut oikean kohdan. Hän oli vienyt puhujakorokkeelle pienen nipun käsin kirjoitettuja muistikortteja. Pikku korteissa oli jotakin hyvin riipaisevaa, aivan kuin Clementine olisi muistanut niksien koulun suullisen esityksen tunneilta. Hän oli varmasti leikannut kortit itse. Ei niillä isoäitinsä helmiäiskahvaisilla saksilla. Ne olivat joutuneet hukkaan.

Oli kummallista nähdä Clementine niin sanotusti näyttämöllä ilman selloaan. Hän näytti hyvin *tavalliselta* farkuissa ja »kivassa» kukallisessa paidassaan. Esikaupunkiäidin perusasussa. Farkkujen lahkeet olivat Clementinelle liian pitkät, ja matalat ballerinakengät saivat hänet näyttämään entistä lyhyemmältä. Se oli pelkkä tosiasia. Mennessään puhuja-

korokkeelle hän oli vaikuttanut melkein *nuhruiselta*, vaikka tuntui epälojaalilta ajatella niin, kun oli kysymys Clementinestä. Esityksissä Clementinen hiukset olivat ylhäällä, hänellä oli korkokengät ja kokomusta asu: pitkät kevyet hameet olivat niin leveitä, että sello mahtui polvien väliin. Kun Clementine painoi päänsä hellästi ja intohimoisesti selloa kohti, aivan kuin olisi syleillyt sitä, yksi hento hiuskiehkura valahti melkein kielien päälle, ja käsivarsi oli oudossa, geometrisessa kulmassa, hän näytti Erikasta aina hyvin aistilliselta, hyvin eksoottiselta, hyvin *toiselta*. Joka kerta kun Erika näki Clementinen esiintyvän, hän koki kaikkien näiden vuosien jälkeenkin eräänlaisen menetyksen tunteen, kuin olisi kaivannut jotakin täysin saavuttamatonta. Hän oli aina olettanut, että tunne oli merkki jostakin mutkikkaammasta ja mielenkiintoisemmasta kuin kateus, koska hän itse ei ollut koskaan halunnut soittaa mitään instrumenttia, mutta ehkä se ei ollut totta. Ehkä kaikessa oli sittenkin kyse pelkästä kateudesta.

Tavallisesti Clementine esiintyi hiiskumattomissa, korkeissa konserttisaleissa, ja kun Erika kuunteli hänen takeltelevaa ja taatusti merkityksetöntä puhettaan tässä pienessä huoneessa, josta avautui näkymä vilkkaan kauppakeskuksen parkkipaikalle, hän tunsi samanlaista häpeällistä tyydytystä kuin nähdessään elokuvatähden roskalehdessä ilman meikkiä: *Et sinä loppujen lopuksi kovin erityinen olekaan.*

»Paikalla oli sinä päivänä kuusi aikuista», Clementine sanoi. Hän selvitti kurkkuaan, keinahti kantapäillään edestakaisin. »Kuusi aikuista ja kolme lasta.»

Ja yksi räkyttävä koira, Erika ajatteli. *Räyh, räyh, räyh.*

»Ja niin kuin jo sanoin, emme tunteneet isäntäväkeä, mutta meillä kaikilla oli oikein hauskaa ja viihdyimme hyvin.»

Sinä viihdyit, Erika ajatteli. *Sinä viihdyit.*

Hän muisti, kuinka Clementinen kirkas, helisevä nauru nousi ja laski Vidin möreän hekottelun mukana. Hän näki, kuinka ihmisten kasvot ilmestyivät synkistä varjoista ja kato-

sivat niihin, silmät olivat kuin mustat lammet, hampaat välkähtelivät.

He olivat viivytelleet aivan liian pitkään ennen kuin olivat sytyttäneet ulkovalot sille tolkkuttomalle takapihalle.

»Muistan, että kuuntelimme jossakin vaiheessa musiikkia», Clementine sanoi. Hän katsoi pöytätasoa edessään ja nosti sitten silmänsä, kuin olisi nähnyt jotakin kaukana horisontissa. Silmät olivat tyhjä. Hän ei enää näyttänyt lähiöäidiltä. »Ranskalaisen säveltäjän, Gabriel Faurén, kappaletta *After a Dream*.» Clementine tietysti äänsi korrektisti ranskalaisittain. »Upeaa musiikkia. Siinä on vahvaa surumielisyyttä.»

Clementine vaikenä. Vaistosiko hän yleisön pienen liikahdelun ja vaivautuneisuuden? 'Vahva surumielisyyys' ei ollut oikea ilmaus näille kuulijoille: se oli liian voimallinen, liian taiteellinen. Clementine, ystävä hyvä, me olemme liian *tavalista* väkeä korkealentoisille viittauksillesi ranskalaisiin säveltäjiin. Sitä paitsi sinä iltana soitettiin myös Guns n' Rosesin *November Rain*. Ei ihan yhtä taiteellista.

Eikö *November Rain* -kappaleen soittaminen liittynyt jotenkin Tiffanyn paljastukseen? Vai oliko se sitä ennen? Milloin Tiffany tarkasti ottaen paljasti salaisuutensa? Oliko se silloin, kun iltapäivä muuttui nestemäiseksi ja alkoi livetä ja liukua pois?

»Olimme juoneet», Clementine sanoi. »Mutta kukaan ei ollut humalassa. Ehkä pienessä huppelissa.»

Clementine kohtasi Erikan katseen aivan kuin olisi koko ajan tiennyt tarkasti, missä hän istui, mutta ei olisi halunnut katsoa häntä ennen kuin nyt. Erika vastasi katseeseen ja yritti hymyillä, niin kuin ystävä, Clementinen läheisin ystävä, hänen lastensa kummitäti, mutta kasvot tuntuivat lamaantuneilta kuin halvaantuneella.

»Joka tapauksessa päivä alkoi jo kallistua iltaan, olimme siirtymässä jälkiruokaan, ja kaikki nauroivat», Clementine

sanoi. Hän käänsi silmänsä Erikasta katsoakseen jotakuta toista kuulijaa eturivissä, ja se tuntui hylkäämiseltä, suorastaan julmalta. »Jollekin. En muista mille.»

Erikalla oli pyörryttävä, klaustrofobinen olo. Huone oli sietämättömän tunkkainen.

Yhtäkkiä hänen oli aivan pakko päästä ulos. Tässä sitä taas ollaan, hän ajatteli. Tässä sitä taas ollaan. Pakene tai taistele -reaktio. Sympaattisen hermojärjestelmän aktivoituminen. Muutos aivokemiassa. Siitä siinä oli kysymys. Täysin luonnollista. Lapsuuden trauma. Hän oli lukenut siitä vaikka kuinka paljon. Hän tiesi tarkasti, mitä hänelle tapahtui, mutta tieto ei muuttanut asiaa miksikään. Keho meni edellä ja petti hänet. Sydän hakkasi. Kädet tärisivät. Hän tunsi nenässä lapsuutensa hajun sakeana ja todellisena: kosteutta, hometta ja häpeää.

»Älä taistele paniikkia vastaan. Kohtaa se. Leiju sen läpi», oli psykologi sanonut.

Erikan psykologi oli harvinaisen hyvä, jokaisen sentin arvoinen, mutta Herra Jumala, miten ihminen saattoi leijua, kun missään ei ollut tilaa, mihinkään ei mahtunut, ei ylös eikä alas, kun ei voinut ottaa askeltakaan ilman, että jalkojen alla oli lahoavaa kamaa, pehmeää kuin sieni.

Erika nousi ja nykäisi hametta, joka oli liimautunut jalkojen taakse. Viivakoodimies vilkaisi häntä olkansa yli. Miehen silmistä kuvastuva myötätuntoinen huoli oli pienoinen sokki; oli kuin olisi nähnyt kiusallisen älykkään välähdyksen apinan katseessa.

»Anteeksi – » Erika kuiskasi. »Minun on pakko – » Hän osoitti kelloaan ja hivuttautui kylki edellä miehen ohi pidellen takkiaani niin, ettei se pyyhkäissyt miehen takaraivoa.

Erika oli päässyt huoneen perälle, kun Clementine sanoi: »Muistan hetken jolloin ystäväni huusi nimeäni. Todella kovaa. En ikinä unohda sitä ääntä.»

Erika pysähtyi käsi ovenkahvalla, selin huoneeseen.

Clementine oli varmasti kumartunut kohti mikrofonia, koska yhtäkkiä hänen äänensä kajahti: »Hän huusi: *Clementine!*»

Clementine oli aina ollut erinomainen matkija; muusikona hän erotti tarkasti kunkin ihmisen luonteenomaiset äänenpainot. Erika kuuli musertavaa kauhua ja kimeää hätää tuossa yhdessä sanassa: »Clementine!»

Erika tiesi olevansa se ystävä, joka oli sinä iltana huutanut Clementineä, mutta hänellä ei ollut siitä minkäänlaista muistikuvaa. Muistikuvan paikalla oli pelkkä puhtaanvalkoinen aukko, ja jos hän ei voinut palauttaa mieleensä sellaista hetkeä, no, se viittasi ongelmaan, anomaliaan, poikkeavuuteen, hyvin huomattavaan ja huolestuttavaan poikkeavuuteen. Paniikki-aalto kohosi huippuunsa ja oli viedä häneltä jalat alta. Hän painoi kahvaa ja hoippui ulos tauotta virtaavaan sateeseen.

2

»Kokouksessako olitte?» kysyi taksinkuljettaja ajaessaan kaupunkiin. Hän virnisti Erikalle isällisesti taustapeilin kautta, aivan kuin olisi ollut jotenkin herttaista, että naiset käyttivät nykyään jakkupukuja, melkein kuin olisivat oikeita bisnesihmisiä.

»Niin», Erika sanoi. Hän ravisteli sateenvarjoaan riuskasti taksin lattialle. »Katsokaa vain tietä.»

»Kyllä, rouva!» Kuski veti kaksi sormeaa ohimolle muka tervehdykseen.

»Nyt sataa», Erika puolustautui. Hän viittasi pisaroihin jotka takoivat raivokkaasti tuulilasia. »Tiet ovat liukkaita.»

»Vein äsken yhden aasin lentokentälle», kuljettaja sanoi. Hän vaikenä vaihtaessaan kaistaa, piti toisella paksulla kädellä

ohjauspyörästä ja lepuutti toista huolettomasti etupenkin selkänojan päällä, ja Erika kuvitteli, että istuimen päällä istui iso valkoinen aasi.

»Hän uskoi että tämä sade liittyy jotenkin ilmastonmuutokseen. Voi hyvä ihminen, sanoin sille, voi hyvä ihminen, ei sillä ole mitään tekemistä ilmastonmuutoksen kanssa. Se johtuu La Niñasta! Tiedättehän La Niñan? El Niñon ja La Niñan? Luonnonilmiöitä! Samanlaisia on ollut tuhansia vuosia.»

»Niinpä», Erika sanoi. Hän toivoi, että Oliver olisi ollut mukana. Oliver olisi hoitanut puhumisen hänen puolestaan. Miksi taksikuskeilla oli aina hirveä tarve valistaa matkustajiaan?

»Just. La Niña», kuski sanoi ikään kuin meksikolaisittain ääntäen. Ilmeisesti hänestä oli mukava sanoa La Niña. »Niin sitä vain rikottiin ennätys, mitä? Pisin yhtäjaksoinen sade Sydneyssä sitten vuoden 1932. Kaikkien aikojen sateisin elokuu. Hyvä me!»

»Niin», sanoi Erika. »Hyvä me.»

Vuosi oli kylläkin 1931. Erika ei koskaan unohtanut numeroita, mutta oli turha ruveta oikomaan.

»Se taisi kuitenkin olla 1931», Erika sanoi. Hän ei mahtanut itselleen mitään. Hänellä oli sellainen heikkous. Hän oli siitä tietoinen.

»Just, 1931», kuski sanoi kuin olisi aina puhunut siitä vuodesta. »Edellisen kerran satoi 24 päivää putkeen vuonna 1893. Kaksikymmentäneljä päivää yhtä soittoa! Toivotaan vain, ettei rikota sitäkin ennätystä, vai mitä? Luuletteko, että pannaan paremmaksi?»

»Toivottavasti ei», Erika vastasi. Hän pyyhkäisi sormella otsaansa. Oliko se hikeä vai sadetta?

Hän oli rauhoittunut odottaessaan taksia kirjaston edessä. Hän hengitti taas tasaisesti, mutta mahassa möyri ja kipristeli, ja hänellä oli uupunut voimaton olo kuin maratonin jälkeen.

Erika otti puhelimensa ja tekstasi Clementinelle: *Sorry, pakko lähteä, ongelmia töissä, olit fantastinen, puhutaan myöhemmin. E x*

Hän muutti 'fantastisen' 'upeaksi'. Fantastinen oli liikaa. Ja asiattonta. Hän painoi lähetä-nappia.

Oli ollut erehdys tuhlata kallista työaikaakaan Clementinen puheen takia. Erika oli mennyt paikalle vain ollakseen tukena ja saadakseen omat tunteensa tapahtuneesta kunnolla pois päiväjärjestyksestä. Oli kuin hänen muistonsa siitä ilta-päivästä olisivat olleet pätkä vanhaa filminauhaa, josta joku oli saksinut pois tietyt ruudut. Tai ei edes kokonaisia ruutuja. Suikaleita. Ohuita aikasuikaleita. Erika halusi täyttää suikaleiden kohdat tunnustamatta kenellekään: »Muistini pätkii.»

Hän muisti omat kasvonsa kylpyhuoneen peilissä, kun hän yritti halkaista pienen keltaisen pillerin peukalonkynnellään ja kädet tärisivät rajusti. Hän epäili, että muistikatkot liittyivät tablettiin jonka hän oli ottanut sinä iltapäivänä. Mutta sehän oli reseptilääke. Aivan eri asia kuin napsia ekstaasia ennen naapuriin menoa.

Erika muisti, että hänellä oli ollut outo, jotenkin poissa-oleva tunne ennen kuin he lähtivät naapuriin grillaamaan, mutta se ei vielä selittänyt muistikatkoja. Oliko hän juonut liikaa? Kyllä. Hän oli juonut liikaa. Myönnä tosiasiat, Erika, olit alkoholin vaikutuksen alainen, olit kännissä, Erikan oli vaikea uskoa että niin oli käynyt. Mutta hän oli sinä päivänä todellakin vetänyt elämänsä ensimmäisen kunnan kännin. Ehkä hän oli unohtanut siksi, että alkoholi oli vienyt häneltä muistin? Niin kuin oli käynyt Oliverin äidille ja isälle. »Heidän elämästään on hävinnyt kokonaisia vuosikymmeniä», Oliver oli kerran sanonut vanhempiansa kuullen, ja isä ja äiti olivat nauraneet hilpeästi ja kohottaneet lasejaan, vaikka Oliver ei ollut edes hymyillyt.

»Sopiiko kysyä, mitä teette hengenpitimiksi?» taksikuski sanoi.

»Olen kirjanpitäjä», Erika sanoi.

»Ihanko totta?» kuski sanoi aivan liian kiinnostuneesti.
»Aikamoinen sattuma, koska ajattelin juuri – »

Erikan puhelin soi ja hän säpsähti niin kuin joka kerta puhelimen soidessa. (»Erika, se on puhelin», Oliver sanoi aina. »Sen on tarkoitus soida.») Erika näki, että soittaja oli äiti, ehdottomasti viimeinen ihminen jonka kanssa hän halusi tällä hetkellä puhua, mutta hän huomasi, että taksikuski liikahteli istuimellaan ja katsoi tien sijasta häntä, nuoleskeli virtuaalisesti huuliaan odottaessaan tarjolla olevaa ilmaista veroneuvontaa. Taksikukset tiesivät jonkin verran asiasta kuin asiasta. Kuski halusi kertoa ällistyttävästä porsaanreiästä, josta oli kuullut eräältä vakioasiakkaaltaan. Erika ei ollut sen lajin kirjanpitäjä. 'Porsaanreikä' ei kuulunut sanoihin joita hän arvosti. Ehkä äiti oli kahdesta pahasta pienempi.

»Hei, äiti.»

»No mutta *hei!* En uskonut, että vastaisit!» Äiti kuulosti sekä hermostuneelta että uhmakkaalta, mikä ei tiennyt hyvää.

»Olin valmistautunut jättämään viestin!» Sylvia sanoi syyttävästi.

»Harmi että vastasin», Erika sanoi. Häntä tosiaan harmitti.

»Älä suotta harmittele, minun täytyy vain asennoitua uudestaan. Kuule, entäpä jos vain kuuntelet, kun puhun sen viestin jonka olin aikonut jättää?»

»Anna tulla», Erika sanoi. Hän katsoi sateiselle kadulle, missä joku nainen taisteli ylösalaisin kääntyvän sateenvarjon kanssa. Erika näki, kuinka nainen menetti yhtäkkiä mainiosti malttinsa, survaisi sateenvarjon vauhtia hidastamatta roskapönttöön ja jatkoi sateessa eteenpäin. Hyvin tehty, Erika ajatteli pienen näytelmän riemastuttamana. Heitä se kirottu kapine menemään.

Äidin ääni kuului kovempaa, kuin hän olisi kääntänyt puhelimen parempaan asentoon. »Aioin aloittaa näin: Erika, kultaseni, niin minä aioin sanoa, Erika, kultaseni. Tiedän,

ettet voi puhua nyt koska olet töissä, ja on todella sääli olla toimistossa näin kauniina päivänä, paitsi että päivä ei ole kaunis, se on pakko sanoa, säähän on aivan kamala, mutta *normaalisti* tähän aikaan vuodesta on upeita päiviä, ja aina kun herään ja katson sinistä taivasta, mieleeni tulee että voi mikä vahinko, Erika-ressu joutuu olemaan tällaisena päivänä toimistossa, niin minä ajattelen, mutta sen hinnan joudut uramenestyksestä maksamaan! Jos vain olisit vaikka puistonvartija tai muu ulkotyöntekijä. En kyllä aikonut puhua puistonvartijasta, se vain pälkähti päähän, ja tiedän oikeastaan minkä takia, se johtuu siitä että Sallyn poika on juuri lopettanut koulun ja menee puistonvartijaksi, ja kun Sally kertoi siitä, ajattelin hiljaa mielessäni, että onpa ihana työpaikka, tosi hyvä ajatus, ei tarvitse olla missään pikku kopperossa niin kuin sinä.»

»En ole missään pikku kopperossa», Erika huokaisi. Hänen työhuoneestaan oli näköala satamaan, ja sihteeri toi joka maanantai tuoreita kukkia. Erika rakasti työhuonettaan. Hän rakasti työtään.

»Se oli Sallyn idea, tiedätkö. Se että poika rupeaisi puistonvartijaksi. Tosi fiksua Sallylta. Hän ei ole kaavoihin kangastunut, Sally siis, hän ajattelee avarasti.»

»Kuka Sally?» Erika kysyi.

»Sally! Uusi kampaajani!» äiti sanoi kärsimättömästi, aivan kuin Sally olisi kuulunut hänen elämäänsä vuosia eikä vasta pari kuukautta, aivan kuin Sallysta tulisi varmasti elinikäinen ystävä. Hah. Sally menisi samaa tietä kuin kaikki muutkin mahtavat uudet ihmiset äidin elämässä.

»Mitä muuta aioit sanoa viestissä?» Erika kysyi.

»Hetkinen, sitten aioin sanoa vähän niin kuin ohimennen, niin kuin olisin vasta tullut ajatelleeksi: Ai niin, kultaseni, tulipa juuri mieleen!»

Erika nauroi. Äiti osasi aina hurmata hänet, pahimpinakin aikoina, juuri kun Erika oli ajatellut, että nyt riitti, hän ei kestäisi enempää, äiti hurmasi hänet taas puolelleen.

Äitikin nauroi mutta kuulosti hätäiseltä ja kimeältä. »Aioin sanoa: Kuule, kultaseni, tulin tässä ajatelleeksi, haluaisitteko sinä ja Oliver tulla sunnuntaina lounaalle?»

»Emme», Erika sanoi. »Ei.»

Hän hengitti kuin pillin läpi. Huulet olivat kuin eri paria. »Ei kiitos. Tulemme käymään viidestoista päivä. Tulemme silloin. Emme minään muuna päivänä. Niin on sovittu.»

»Mutta, kultaseni, olisit varmasti ylpeä minusta koska – »

»Ei», Erika sanoi. »Tavataan jossakin muualla. Voimme mennä sunnuntaina lounaalle. Johonkin kivaan ravintolaan. Tai sinä voit tulla meille. Oliverilla ja minulla ei ole mitään suunnitelmia. Voimme mennä minne tahansa, mutta emme tule sinun luoksesi.» Erika oli hiljaa ja sanoi saman uudestaan kovemmalla ja selkeämmällä äänellä, kuin olisi puhunut ihmiselle joka osasi vain kielen alkeet. »Me emme tule sinne.»

Tuli hiljaista.

»Emme ennen viidettätoista päivää», Erika sanoi. »Se on kalenterissa. Se on meidän kummankin kalenterissa. Äläkä unohda, että menemme torstaina syömään Clementinen vanhempien luo! Siinäkin on mukavaa ohjelmaa.» Niin varmasti, silloin vasta riemu repeäisi.

»Olisin halunnut kokeilla uutta reseptiä. Sanoinko jo, että ostin keittokirjan jossa on gluteiinittomia reseptejä?»

Se johtui kielevästä äänensävyistä. Laskelmoidusta, jultamasta iloisuudesta, aivan kuin äiti olisi pitänyt mahdollisena, että Erika lähtisi mukaan peliin, jota he olivat pelanneet monta pitkää vuotta ja jossa kumpikin oli teeskennellyt, että he olivat tavalliset äiti ja tytär käymässä tavallista keskustelua, vaikka äiti tiesi, ettei Erika enää pelannut, vaikka he kumpikin tiesivät, että peli oli ohi, vaikka äiti oli itkenyt ja pyydellyt anteeksi ja antanut lupauksia, jotka he molemmat tiesivät katteettomiksi, mutta nyt äiti halusi leikkiä, ettei ollut koskaan mitään luvannutkaan.

»Äiti. Voi luoja.»

”Tarkkoja oivalluksia ihmisluonnosta ja älykästä juonenkuljetusta... Vastustamatonta.”

— ENTERTAINMENT WEEKLY

Ihan tavalliset grillijuhlat. Kuusi vastuullista aikuista, kolme lasta ja piskuinen koira. Eihän mikään voi mennä vikaan? Juhlailoa ei pilaa edes menoa kyttäävä hapan naapuri. Lupaava sellisti, Clementine, voi hetkeksi heittää mielestään tärkeän koe-esiintymisen. Lapsuudenkodin traumatisoiman Erikan kireys hieman jo höltyy, ehkä hänestäkin tulee vielä äiti. Hemaiseva emäntä, Tiffany, tietää miten vieraita viihdytetään. Huomio hervahtaa vain hetkeksi ja seuraukset ovat järkyttäviä.

Bestsellerkirjailijan huumorilla ryyditettyjä oivalluksia rakastamisesta, vanhemmuuden vaikeudesta ja naisten mutkikkaista ystävyys-suhteista.

